

Gorzów Wlkp., dnia lutego 2013 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Marcin Jabłoński

FB-III.431.21.2012.GGrz

Pan

Andrzej Skałuba

Burmistrz Rzepina

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą”, Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przeprowadził kontrolę problemową w Urzędzie Miejskim w Rzepinie (ul. Plac Ratuszowy 1, 69-110 Rzepin) w dniach od 28 listopada do 28 grudnia 2012 r., w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody na wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych.

W związku z powyższym, stosownie do art. 47 w związku z art. 46 ustawy, przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kontrolowana działalność w zakresie wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu Wojewody oraz realizacji dochodów budżetowych w związku z wykonywaniem zadań zleconych została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W okresie objętym kontrolą tj. 2011 r. Urząd Miejski w Rzepinie otrzymywał dotacje oraz uzyskiwał dochody z tytułu realizacji zadań zleconych. Ustalono, że dotacje zostały ujęte w budżecie gminy na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - pismo FB.I.MJez/3010-65/2010 z dnia 21.10.2010 r. Wszystkie zmiany

planu dotacji dokonywane na podstawie zarządzeń Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu gminy zarządzeniami Burmistrza lub Uchwałami Rady Miejskiej. W uchwale budżetowej ujęto planowane dochody gminy z tytułu realizacji zadań zleconych w rozdziale 85212 w §2360.

Sprawdzono wydatki w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

W rozdziale 01095 skontrolowano wykorzystanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.).

W 2011 roku wydano 76 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji, na łączną kwotę 299.395,02 zł.

Skontrolowano 10 decyzji, co stanowi 13,16% wydanych decyzji. Do kontroli wybrano decyzje o najwyższych wartościach, na podstawie których wypłacono producentom rolnym kwotę 203.502,54 zł, co stanowi 67,97% zwróconego podatku akcyzowego.

Powierzchnia użytków rolnych podana w decyzjach zgodna jest danymi wynikającymi z ewidencji gruntów. Żaden ze skontrolowanych rolników nie odwołał się od wydanych decyzji. Pozostałe wymogi wynikające z powyższej ustawy oraz przepisów wykonawczych zostały także zachowane.

Koszty obsługi na realizację zadania zostały wyliczone w prawidłowej wysokości 5.987,91 zł. Skontrolowano wszystkie poniesione przez gminę koszty obsługi. Środki zostały przeznaczone na wynagrodzenie wraz z pochodnymi, zakup materiałów i wyposażenia oraz usług związanych z wykonywanym zadaniem.

Sprawozdanie z wykonania zadania za 2011 r. zostało złożone w LUW w terminie.

W rozdziale 75011 gmina otrzymała dotację w wysokości 95.300,00 zł, którą wykorzystano oraz skontrolowano w całości.

Dotacje przeznaczono na wypłatę części wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla trzech pracowników wykonujących zadania zlecone, tj. Kierownika USC, Z-cy Kierownika USC oraz Kierownika Referatu administracyjno-gospodarczego.

W rozdziale 75212 gmina otrzymała dotację w wysokości 550,00 zł, którą wykorzystano i skontrolowano w całości.

Dotację w całości przeznaczono na opłacenie dwóch szkoleń obronnych na podstawie umowy o dzieło, które odbyły się w miesiącu lipcu i wrześniu 2011 r. w Urzędzie Miejskim w Rzepinie.

W rozdziale 85212 gmina otrzymała dotację w wysokości 2.967.300,00 zł, którą wykorzystano w kwocie 2.967.176,94 zł. Skontrolowano wydatki na kwotę 244.358,00 zł, co stanowi 8,24% wykorzystanej dotacji.

Sprawdzone środki dotyczyły zaksięgowanych w §3110 świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wypłaconych w czerwcu 2011 r.

Należne w wysokości 3% koszty obsługi od otrzymanej dotacji naliczono w prawidłowej wysokości tj. 89.019,00 zł ($2.967.300,00 \text{ zł} \times 3\%$). Dokonane wydatki nie przekroczyły wyliczonych kwot. Środki zostały wykorzystane na realizację zadania zleconego.

W rozdziale 85213 gmina otrzymała dotację w wysokości 19.900,00 zł, którą wykorzystano w całości.

Skontrolowano deklaracje z miesiąca czerwca, lipca, sierpnia i września 2011 r. tj. 33,33% deklaracji przekazanych do ZUS z tytułu składek zdrowotnych opłacanych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, na kwotę 6.361,68 zł, co stanowi 31,97% wykorzystanej dotacji. Składki zostały naliczone prawidłowo i odprowadzone w terminie. Ustalono, że dane z deklaracji pokrywają się z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej.

W rozdziale 85219 gmina otrzymała dotację w wysokości 1.050,00 zł, którą wykorzystano w całości. Skontrolowano wydatki na kwotę 1.050,00 zł, co stanowi 100,00% wykorzystanej dotacji.

Dotację przeznaczono na wypłatę wynagrodzenia w wysokości 150,00 zł miesięcznie za okres od czerwca do grudnia 2011 r. ($7 \times 150,00 \text{ zł} = 1.050,00 \text{ zł}$) przyznane postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 8 sierpnia 2011 r. Wynagrodzenie zostało przyznane za sprawowanie opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Skontrolowane środki zostały wypłacone zgodnie z powyższym postanowieniem.

W rozdziale 85295 gmina otrzymała dotację w wysokości 7.800,00 zł, którą wykorzystano w całości. Skontrolowano wydatki na kwotę 4.000,00 zł, co wynosi 51,28% wykorzystanej dotacji.

Dotację przeznaczono na wypłatę dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04.10.2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz.

U. Nr 212, poz. 1262). Do szczegółowej kontroli wybrano 20 decyzji. Skontrolowane środki zostały przyznane i wypłacone zgodnie z powyższym rozporządzeniem.

Skontrolowane wydatki zostały dokonane w sposób rzetelny, legalny i gospodarny oraz prawidłowo zaksięgowane w ewidencji księgowej. Wszystkie skontrolowane wydatki klasyfikowane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.). Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez upoważnionych pracowników, zadekretowane i zatwierdzone do wypłaty. Zobowiązań wymagalnych nie stwierdzono.

Wszystkie skontrolowane kwoty dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

W 2011 roku na realizację zadań zleconych Urząd Miejski w Rzepinie otrzymał dotację w wysokości 3.397.282,93 zł. Ustalono, że gmina nie wykorzystła dotacji w rozdziale 85212 w wysokości 123,06 zł. Niewykorzystane środki zwrócono terminowo na konto Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego tj. w dniu 11.01.2012 r. Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

Na podstawie statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzepinie z dnia 30.09.2011 r. oraz Regulaminu Organizacyjnego OPS z 05.03.2012 r. ustalono, że zadania związane z polityką społeczną realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzepinie, który jest jednostką podległą gminie.

Ustalono, że w §7, pkt 1 statutu OPS widnieją zapisy o prowadzeniu zadań związanych ze świadczeniami rodzinnymi i alimentacyjnymi. W §8 Regulaminu organizacyjnego OPS wymieniono dział świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

W związku z powyższym Urząd Miejski w Rzepinie przekazywał dotacje w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdziałach 85212, 85213, 85219 i 85295 do OPS. Wysokość otrzymanej i przekazanej dotacji wyniosła 2.996.050,00 zł. Na podstawie kont 901 i 223 ustalono, że dotacje były przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe realizowanie zadań zleconych przez OPS w Rzepinie.

Kierownik OPS posiada imienne upoważnienia Burmistrza Rzepina do:

- 1) prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu ustawy o pomocy społecznej, a należących do właściwości gminy,
- 2) prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- 3) prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji wobec organów administracji samorządowej lub organów administracji rządowej, a także wszelkich innych instytucji i podmiotów prawnych,
- 4) podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,
- 5) prowadzenia spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Kierownik OPS posiada imienne pełnomocnictwo do:

1. składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie działalności kierowanej jednostki,
2. zaciągania zobowiązań w imieniu Gminy w ramach planu finansowego OPS,
3. reprezentowania na zewnątrz wobec osób trzecich oraz w postępowaniu sądowym i egzekucyjnym,
4. udzielania dalszych pełnomocnictw w zakresie określonym w pkt. 1-3 pracownikom OPS, radcom prawnym,
5. podejmowania czynności bieżących niezbędnych do funkcjonowania kierowanej jednostki organizacyjnej.

Pracownik socjalny w OPS w Rzepinie, na wniosek Kierownika OPS, została upoważniona przez Burmistrza Rzepina do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomocy społecznej, wspierania rodziny jak również podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Niniejsze upoważnienie ma zastosowanie wyłącznie w przypadku nieobecności Kierownika OPS w Rzepinie.

W 2011 roku nie wydano decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu spłaty lub umorzeniu należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, w trybie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 ze zm.).

W 2011 r. Kierownik OPS wydał 4 decyzje o zwrocie świadczeń nienależnie pobranych w świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym na kwotę ogółem 1.018,30 zł. Skontrolowano wszystkie decyzje Kierownika OPS, na podstawie których świadczeniobiorcy zostali zobowiązani do zwrotu powyższej kwoty, co stanowi 100,00% świadczeń nienależnie pobranych, stwierdzonych w 2011 r.

Do końca 2011 roku wyegzekwowano należności w formie przelewu bankowego bądź w formie potrąceń z bieżących wypłat na kwotę 1.018,30 zł i 22,27 zł odsetek, tj. 100,00% świadczeń nienależnie pobranych, stwierdzonych w 2011 r.

Sprawdzono terminowość sporządzania i przekazywania do LUW sprawozdań kwartalnych Rb-50 o wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo i terminowo przekazane do LUW. Dane w sprawozdaniu za IV kwartał 2011 roku zgodne były z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Według rocznego sprawozdania Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, Urząd Miejski w Rzepinie uzyskał dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w rozdziale 85212 w wysokości ogółem 106.800,75 zł, co stanowi zaledwie 3,87% kwoty należności wykazanej na koniec 2011 roku.

Dochody w rozdziale 85212 w §0690, §0920, §0970 i §0980 przekazywano na konto LUW w ustawowych terminach, co jest zgodne z art. 255 ust.1 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli ustalono, że w 2011 r. Urząd Miejski w Rzepinie uzyskał dochody z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych na kwotę ogółem 248,00 zł. Zgodnie z §1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz.U. z 2008 r. Nr 207 poz. 1298 ze zm.), opłata za udostępnienie danych osobowych wynosi 31,00 zł. W 2011 r. dochody nie były przekazywane na rachunek LUW w Gorzowie Wlkp., co jest niezgodne z art. 44h, pkt. 11 Ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139 poz. 993 ze zm.), który mówi, że opłaty pobrane za udostępnienie danych stanowią dochód budżetu państwa.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zmianami) gmina ma prawo do potrącenia 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W związku z powyższym przepisem, wpływy w wysokości 95% od opłat uzyskiwanych z tytułu udostępniania danych osobowych, powinny być przekazane na rachunek LUW w Gorzowie Wlkp. jako dochód budżetu państwa.

Kwota w wysokości 235,60 zł (248,00 zł x 95%), została przekazana na rachunek LUW w Gorzowie Wlkp. w dniu 02.10.2012 r. wraz z kwotą 37,01 zł tytułem odsetek za zwłokę w przekazaniu powyższych dochodów.

Ewidencja należności w rozdziale 85212 z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej prowadzona jest w Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzepinie.

Zasady rachunkowości oraz instrukcja obiegu i kontroli dokumentów księgowych wprowadzona przez Kierownika OPS w Rzepinie w dniu 10.01.2003 r. jest nieaktualna. Obecnie Główna Księgowa jest w trakcie opracowywania nowej polityki rachunkowości. W 2011 r. ewidencja należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej prowadzona była na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki.

Ewidencja szczegółowa do konta 240 prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej, których należności dotyczą, natomiast analityka należności wg dłużników alimentacyjnych prowadzona jest w działach merytorycznych Ośrodka.

Na koncie 240/01 ewidencjonowane są należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej, na koncie 240/03 ewidencjonowane są należności z tytułu funduszu alimentacyjnego.

Ewidencja wypłaconych wierzycielom świadczeń z tytułu zaliczki alimentacyjnej prowadzona jest w programie ZA+, funduszu alimentacyjnego FA+ oraz należności dłużników alimentacyjnych prowadzona jest w programie WiP+ firmy Radix.

Dla każdego dłużnika prowadzona jest w powyższym programie ewidencja analityczna.

Na podstawie ewidencji księgowej, ewidencji w programie WiP+ firmy Radix ustalono, że kwoty należności zostały ustalone w prawidłowej wysokości.

Wynikające z art. 27 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) odsetki od wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, naliczane były zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Należności i dochody w rozdziale 85212 z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów za 2011 r., zostały ustalone w prawidłowej wysokości. Należności w §0920 z tytułu odsetek od wypłaconego funduszu alimentacyjnego wykazano w kwocie 19.849,06 zł i jest to kwota nieprawidłowa. Prawidłowa kwota należności z tytułu odsetek na koniec 2011 roku powinna wynosić 302.891,01 zł i w toku kontroli Główna Księgowa OPS na taką kwotę sporządziła przypis należności dotyczących odsetek. Prawidłowa kwota należności w odsetkach od funduszu alimentacyjnego zostanie wykazana w sprawozdaniu Rb-27ZZ za 2012 r.

Od dochodów z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej gmina dokonała potrąceń w należnej wysokości. Odsetki odprowadzono na konto LUW w pełnej kwocie.

Według programu FA+ firmy Radix na dzień 31.12.2011 r. z tytułu funduszu alimentacyjnego zalegało 165 osób, z których do kontroli wybrano losowo 10 dłużników, którzy zalegali na łączną kwotę 265.210,00 zł, co stanowi 16,82% zadłużenia w funduszu alimentacyjnym oraz 10,00% całego zadłużenia w rozdziale 85212.

Wobec skontrolowanych dłużników prowadzone były działania windykacyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.).

Do końca 2011 r. roku komornik od sześciu dłużników wyegzekwował należności na kwotę 1.667,15 zł, co stanowi zaledwie 0,63% ze sprawdzonej kwoty należności głównej.

Sprawozdanie Rb-27ZZ - z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2011 rok, zostało sporządzone rzetelnie i zawiera dane zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdania kwartalne były terminowo przekazywane do LUW.

Sprawozdanie Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych za 2011 rok sporządzono nierzetelnie. Ustalono, że w funduszu alimentacyjnym występuje trzech dłużników zagranicznych, którzy na dzień 31.12.2011 r. zalegali na kwotę należności głównej 63.000,00 zł. W sprawozdaniu Rb-ZN za 2011 r. nie ujęto należności wymagalnych w części B, rubryce „dłużnicy zagraniczni”, co jest niezgodne z §10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247). Kwota ogółem należności podana w sprawozdaniu jest zgodna z ewidencją księgową. Sprawozdania kwartalne były terminowo przekazywane do LUW.

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz § 23 ust. 3 pkt. 1 Zarządzenia Nr 457 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie organizacji działalności kontrolnej wykonywanej przez wojewodę zalecam:

1. Zaktualizować zasady (politykę) rachunkowości w Ośrodku Pomocy Społecznej,
2. Zwiększyć skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych wobec dłużników alimentacyjnych,
3. W sprawozdaniu Rb-ZN wykazywać należności wymagalne od dłużników zagranicznych,

4. Wykazywać w sprawozdaniu Rb-27ZZ dochody z tytułu udostępniania danych osobowych.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.